

Sammo

M A G A Z I N E

In de kijker
Opbouwwerkers
maken plannen

Een pluim
voor zes
straffe mama's

Paul Meersman
Grootouder voor
het klimaat

zorgen voor morgen

**“Wees niet bang,
durf hulp te vragen.”**

Inhoud

**Column: Dagboek
van Jonathan 3**

Prikbord 4

**Feiten en cijfers: Geen brood
voor morgenvroeg 6**

**Microfoon: Als je voor het eerst
hulp moet vragen 7**

De Pluim voor 'Zorgen voor mama' 11

De week van Jan en Mieke 12

**In de kijker: opbouwwerkers
maken plannen 14**

**Vraag en antwoord: Paul Meersman,
grootouder voor het klimaat 16**

Kooktips van Mahadia 19

Speel mee en win een herbruikbare drinkfles 20

Deel jouw kijk op onze thema's.

Wil je reageren op een van onze artikels of heb je een suggestie voor volgend nummer? Stuur een mailtje naar info@samo-magazine.be

SAMENLEVINGSOPBOUW
West-Vlaanderen

Colofon

SAMENLEVINGSOPBOUW WEST-VLAANDEREN VZW
info.west-vlaanderen@samenlevingsopbouw.be
www.samenlevingsopbouwvvl.be

MAATSCHAPPELIJKE ZETEL

- Katelijnestraat 27B, 8000 Brugge
- Ondernemingsnummer BE0429.735.932 – RPR Brugge

SECRETARIATEN

- Katelijnestraat 27B, 8000 Brugge
050 39 37 71
- Sint-Amandstraat 113, 8800 Roeselare
051 24 29 28

WERKTEN MEE AAN DIT NUMMER

Ann Deraedt, Alice Vandeputte, Corrie de Ruijter, Fred Boone, Jan Wielockx, Katrien Depovere, Lieze Pareit, Mieke Spruytte, Mieke Van Poucke, Peter Ketelers, Rubie Derutter, Stefan Goemaere, Tineke Decroos. We danken ook alle geïnterviewde personen.

EINDREDACTIE

Peter Ketelers en Bernadette Verreth

FOTOGRAFIE

Medewerkers Samenlevingsopbouw West-Vlaanderen, Joke Couvreur (cover en foto's p.7-10), Ludo Ostijn (digipunt)

TEKENING

Rubie Derutter: rebus

VORMGEVING

Vormgeving: de-formatie.be, Beernem

DRUK

Perka nv, Maldegem

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER

Tiny Scheipers
Katelijnestraat 27B, 8000 Brugge

**U KRIJGT SAMO MAGAZINE
VOOR HET EERST IN HANDEN?**

Dit plezier gunnen we je 2x per jaar!

GRATIS ABONNEMENT

www.samenlevingsopbouwvvl.be/inschrijven

ADRESWIJZIGING ABONNEES

info@samo-magazine.be

VOLG ONS OP

[fb.com/SamenlevingsopbouwWestVlaanderen](https://www.facebook.com/SamenlevingsopbouwWestVlaanderen)
twitter.com/Samo_WVI

Dagboek van Jonathan

Jabbeke, 4 september 2030

Dag dagboek.

Vandaag word ik 18. Mijn grote dag, een dag waar ik als kleine jongen al altijd heel erg naar uitkeek. Ik was 8 in 2020. Een jaar met plots veel minder vrijheid maar veel tijd om te (dag)dromen. Ik droomde van voetballen bij Club Brugge, een job bij het Rode Kruis en een schattige puppy als huisdier. Mijn beste vriend Nimal droomde van een huis met een tuin, een job voor zijn mama en papa en een vakantie in de Ardennen. Maar liefst van al wou Nimal lid worden van een voetbalclub. Ik herinner me nog goed hoe hij met tranen in de ogen kwam vertellen dat zijn ouders daar niet genoeg centjes voor hadden.

Vandaag, in 2030, kan elk kind zich aansluiten bij de sportclub van zijn keuze. De regering en de sportclubs zorgen er samen voor dat een gebrek aan geld geen reden is om niet te kunnen sporten. Nimal is nu lid van onze voetbalclub en is zelfs jeugdtrainer.

Volgende maand vatten we samen onze studies Sociaal Werk aan. Vorige week was er een introductiedag en we waren blij om daar onder de nieuwe studenten een heel divers publiek te zien. We zullen elke dag de trein en elektrische bus nemen naar de campus in Kortrijk. Iedereen verplaatst zich nu met de fiets, de step, het openbaar vervoer of de elektrische deelauto. Zelfs de burgemeester van Jabbeke deelt zijn auto met de bewoners uit zijn straat.

Na corona nam de regering heel wat positieve maatregelen: er kwam een inhaalbeweging voor de bouw en renovatie van sociale woningen, de uitkeringen en minimumlonen gingen fors omhoog en in onze elektriciteits- en gasfactuur zitten geen verdoken belastingen meer. Het diploma van Nimal's vader werd eindelijk erkend en hij kon aan de slag bij Stad Brugge. De familie gaat nu elk jaar op reis naar de Ardennen.

Maar toch groeien nog steeds kinderen zoals Nimal op in een te kleine, ongezonde woning. De wachtlijsten in de geestelijke gezondheidszorg zijn nog niet weggewerkt.

Nimal en ik willen als sociaal werker mee zorgen voor morgen. We willen jongeren in kwetsbare posities ondersteunen zodat ze volop kansen krijgen en mee een rol kunnen opnemen in de samenleving. Nimal zet zich in om uitsluiting omwille van geartheid in de sport helemaal uit te roeien.

Misschien moet ik in mama's voetsporen treden en opbouwwerker worden bij SAAMO. Er is nog werk aan de winkel om ervoor te zorgen dat niemand aan de kant blijft staan en iedereen een menswaardig bestaan heeft in dit welvarend land.

Jonathan (zoon van opbouwwerker Mieke Van Poucke)

Prikbord

Bedankt Sarah, welkom Alice!

Sarah gaf de voorbije twee jaar mee vorm aan het buurtopbouwwerk in de Nieuwe Stad in Oostende. We wensen haar veel geluk in haar verdere loopbaan.

Alice, onze nieuwe opbouwwerker e-inclusie, wensen we veel succes met deze actuele jobuitdaging!

Lezersreactie vorig nummer ⁶⁶

"Het artikel over de brugfiguren onderwijs en het project Praatwijzer in het laatste nummer van Samo Magazine trokken onze aandacht. Mijn man en ikzelf zouden ons graag kandidaat stellen als vrijwilliger binnen jullie organisatie." - Martine Boone

n.v.d.r. : Ondertussen zijn we heel blij met Martine als vrijwilligster bij het project De Wijkfabriek in Oostende (zie pg. 15)

Buitengewone vrijwilligers in de digipunten

De digipunten in Harelbeke en Roeselare haalden het regionale nieuws! Tijdens de Week van de Geletterdheid (6 tot 10 september) nodigden we burgemeesters, schepenen en de gedeputeerde uit als vrijwilliger voor één dag. Zij haalden hun beste digitale skills boven om onze bezoekers online de weg te wijzen.

Kom-Af neemt Samo Magazine kritisch onder de loep

Op een zomerse namiddag verzamelden we ideeën bij Carine, Anja, Ayla en Samantha om dit magazine nog beter te maken. We kregen interessante suggesties om de betrokkenheid van deelnemers in onze communicatie te verhogen. Vanaf volgend nummer passen we het lettertype en enkele rubrieken aan op basis van hun bevindingen. Bedankt dames voor jullie opbouwende feedback!

Te raadplegen via

www.samenlevingsopbouwvl.be/nl/publicaties/

Nieuwe kantoren in Brugge en Roeselare

Niet alleen onze naam verandert, in het coronajaar veranderden we ook van werkplek. Wees welkom in ons kantoor in de Sint-Amandstraat 113 in 8800 Roeselare en in de Katelijnestraat 27B in 8000 Brugge.

Publicatie en toolbox TBSL

De voorbije drie jaar konden 60 gezinnen in acute woonnood tijdelijk terecht in een woning van ons project Tijdelijke Bezetting Sociale Leegstand (TBSL). Het project is ondertussen afgerond. We bundelden onze ervaringen en aanbevelingen voor het lokale woonbeleid in een publicatie. Een praktische toolbox helpt lokale besturen en welzijnsactoren op weg die in hun gemeente met het model aan de slag willen.

Samenlevingsopbouw wordt SAAMO

Op 18 november is het zover! Dan wordt Samenlevingsopbouw 'SAAMO'. De naamsverandering gaat gepaard met een nieuw logo en huisstijl. Het volgende nummer van dit magazine, onze website, sociale media, folders en brochures krijgen een make-over. We grijpen de rebranding aan om vanuit een sterke, eenvormige positionering te werken aan bekendheid, geloofwaardigheid en betrokkenheid. De nieuwe baseline drukt krachtig uit waar we als organisatie en sector voor staan: samen uitsluiting aanpakken.

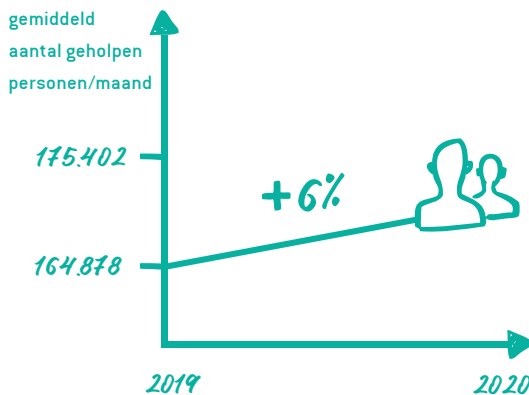
Geen brood voor morgenvroeg

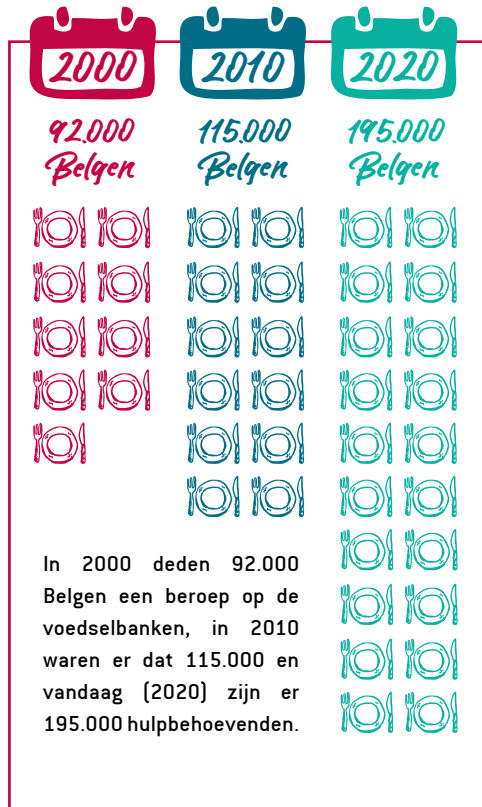
Feiten en cijfers

Sinds 1985 stijgt het bezoekersaantal bij de Belgische voedselbanken. Dat de coronacrisis er hard inhakt, zien de voedselbanken duidelijk aan de cijfers. In 2020 deed een recordaantal mensen een beroep op hun diensten. Het gaat om mensen met slechte statuten die plots zonder werk zaten, alleenstaande moeders met kinderen, ouderen met een ontoereikend pensioen, maar ook studenten die door de crisis geen job konden doen.

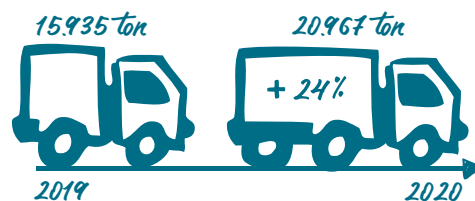
In 2020 werden per maand gemiddeld 175.402 personen geholpen via de aangesloten verenigingen (+ 6% t.o.v. 2019).

In 2020 werd in totaal 20.967 ton voedsel verdeeld, 24% meer dan in 2019.

In 2000 deden 92.000 Belgen een beroep op de voedselbanken, in 2010 waren er dat 115.000 en vandaag (2020) zijn er 195.000 hulpbehoevenden.

Voor Samenlevingsopbouw is voedselhulp slechts een tijdelijk instrument

Voedselhulp is noodhulp voor mensen die dreigen honger te hebben. Zeker in crisistijden moeten we daarop inzetten. Maar noodhulp moet tijdelijk zijn en steeds gepaard gaan met structurele maatregelen: meer toegankelijke diensten, automatische toekenning van rechten, minder voorwaardelijke en voldoende hoge uitkeringen.

Als je voor het eerst hulp moet vragen

Microfoon

Door corona deden heel wat mensen voor de eerste keer een beroep op ondersteuning van een sociale organisatie. Ook Jenneh en Paul uit Roeselare moesten aankloppen bij het Welzijnshuis en deden voor het eerst inkopen bij een sociale kruidenier. Samo Magazine sprak met hen over de zorgen die gepaard gingen met corona en de impact hiervan op hun leven.

Jenneh en Paul wonen tien jaar in Roeselare. Ze zijn al zes jaar een koppel en hebben samen een gezin met drie kinderen (12, 5 en 1,5 jaar). Net voor de coronacrisis, in november 2019, kochten ze hun gezinswoning. Een half jaar later verliest Paul z'n vast contract als lasser.

Paul: "Veel onderdelen waar het bedrijf mee werkt, komen van het buitenland. Met corona stopte de toevoer en was er minder werk. Nochtans was, volgens mij, corona niet de echte reden van mijn ontslag." Paul had al langer het gevoel dat hij omwille van z'n

donkere huidskleur gevisieerd werd en dan ook als eerste moest afvloeien. "We doen heel hard ons best, tonen motivatie. Maar het lijkt nooit genoeg. We hebben het gevoel dat we ons nog meer moeten bewijzen dan iemand anders", zucht hij.

"We doen heel hard ons best, tonen motivatie. Maar het lijkt nooit genoeg. We hebben het gevoel dat we ons nog meer moeten bewijzen dan iemand anders"

EEN STAPEL ONBETAALDE FACTUREN EN EXTRA ZORGEN

Het gezin van Jenneh en Paul geraakt steeds meer in de financiële problemen. Paul zijn werkloosheidsvergoeding ligt gemiddeld 500 euro lager dan z'n oorspronkelijke loon. Jenneh werkt al negen jaar als kamermeisje in een hotel in Brugge. Ook haar inkomen ligt plots een pak lager. De hotelsector wordt tijdens corona zwaar getroffen en Jenneh is bepaalde periodes tijdelijk werkloos. Door de lening voor het huis hadden Jenneh en Paul sowieso al een strakke budgetplanning, maar door de daling van hun gezinsinkomen stapelen de onbetaalde facturen zich op.

Ook de financiering van de zonnepanelen die ze recent lieten plaatsen, zorgt voor nieuwe kopzorgen. De bank keurde een lening goed, maar wijzigde tijdens corona haar beleid en schrapte de lening. Jenneh en Paul zijn genoodzaakt om de installateur uit eigen zak te betalen. Hun rekening kleurt regelmatig rood.

Paul: “We konden de auto-, brand- en hospitalisatieverzekering niet betalen. Ook de water- en elektriciteitsfactuur bleef open staan, waardoor we aanmaningen kregen en onze schuld alsmear opliep.”

Alsof dit alles nog niet genoeg was, belandde Jenneh in de zomer van 2020 drie dagen in het ziekenhuis met longproblemen. Eerst dacht men aan een longontsteking,

maar uit onderzoek bleek dat een parasiet, lang geleden opgelopen in haar geboorteland, de oorzaak was.

Paul: “Ik zag de ambulance de straat inrijden en ik dacht: Oh neen, nog een extra factuur om te betalen.”

Gelukkig herstelt Jenneh goed maar de medische kosten voor opvolging na de ziekenhuisopname tikken aan.

In september 2020 beslist Paul om een opleiding voor elektriciens te volgen bij de VDAB. In het najaar van 2020 klopt het gezin aan bij het OCMW. Omdat hun inkomen te hoog is, kunnen ze enkel genieten van een lager tarief voor de kinderopvang en een tussenkomst voor de groeiemelk.

VOOR DE EERSTE KEER VOEDSELHULP

Na een jaar vol stress, frustraties en zorgen beslist het koppel op aanraden van brugfiguur Daphné om in maart 2021 nogmaals steun te vragen bij het Welzijnshuis. Daphné vertelt hen dat de overheid sinds januari 2021 extra middelen vrijmaakt voor mensen die het financieel moeilijk hebben door corona.

Jenneh: “We leerden Daphné vijf jaar geleden kennen als brugfiguur in de school van onze kinderen. Ik kan altijd bij haar terecht. Als ik een probleem heb, stuur ik haar een sms'je. Op een dag kwam ze bij ons thuis langs om met ENGIE te bellen over de onbetaalde elektriciteitsfactuur. Ik liet haar toen ook de andere openstaande facturen zien.

Het is op dat moment dat ze ons aanmoedigde om nog eens bij het Welzijnshuis langs te gaan.”

Paul: “Ik geloofde niet dat het zou lukken omdat we nog maar in het najaar steun hadden gevraagd en we toen de boodschap kregen dat ons inkomen te hoog was.”

Voor Jenneh en Paul wordt het moeilijk om elke dag genoeg eten te voorzien voor het gezin. Tijdens het sociaal onderzoek, en in afwachting van eventuele coronasteun, kunnen ze dankzij het Welzijnshuis tijdelijk een beroep doen op het aanbod van de sociale kruidenier.

Jenneh : “Het was de eerste keer dat we daar langs gingen. De medewerkers en vrijwilligers van de sociale kruidenier waren heel vriendelijk. De steun was toen zeker welkom, al was de voeding niet altijd wat we gewoon waren.”

Paul: Het was voor ons lastig om daar langs te gaan, maar we konden niet anders.

“Mensen denken dat het niet kan dat je als werkende ooit gebruik dient te maken van voedselhulp.”

Je zag de mensen denken: moeten zij met zo'n dure auto een beroep doen op gratis eten?”

Het Welzijnshuis zorgde er voor dat Jenneh via de vrijetijdspas goedkoop fietslessen kon volgen. Het fietsen lukt ondertussen goed. Ze kocht een fiets in de Kringloopwinkel en staat nu op zeven minuutjes aan het station waar ze de trein neemt naar haar werk in Brugge. Gedaan met de dagelijkse vermoeiende en tijdrovende wandeltocht!

HEEL VEEL MENSEN KENNEN DE WEG NIET

Na een drietal gesprekken met de covid-maatschappelijk werker van het Welzijnshuis en een inkomsten- en uitgavenonderzoek, krijgen ze uiteindelijk financiële steun. De steun dient om een groot deel van de onbetaalde facturen te betalen: de autoverzekering, ziekenhuisfacturen, de afrekening voor water, tussentijdse facturen van ENGIE, en een tandartsfactuur. Vandaag gaat het opnieuw veel beter met het gezin en is hun financiële situatie terug in balans.

Paul: “Nu kunnen we onze facturen betalen, goed eten en een sociaal leven leiden, zonder dat we steun moeten vragen bij iemand.”

Jenneh is opnieuw aan de slag als kamermeisje in het hotel in Brugge. Paul is ondertussen 2,5 maand aan het werk als elektricien bij een bedrijf in Ingelmunster.

HOE ZE TERUGKIJKEN OP HET AFGELOPEN JAAR?

Paul: “Tijdens het coronajaar kregen we te maken met financiële problemen en misten we sociaal contact. Gewoon met iemand kunnen praten, kan al helpen. Er was in dat jaar geen contact met hulpverlening, dat is pas later gekomen.”

Jenneh: “Ik denk dat veel mensen in onze situatie waren, maar de weg naar hulp niet kennen. Zonder Daphné was het ons wellicht ook niet gelukt.”

Paul: “Op het nieuws horen we wel dat de overheid tal van ex-

“Op het nieuws horen we wel dat de overheid tal van extra middelen vrijmaakt, maar we weten niet of we daar recht op hebben en hoe we aan die steun geraken.”

tra middelen vrijmaakt, maar we weten niet of we daar recht op hebben en hoe we aan die steun geraken. Jammer dat het niet automatisch op je rekening wordt gestort”, lacht Paul. “Als je onvoldoende Nederlands kent, is het niet gemakkelijk om alle informatie te begrijpen.”

“Je mag niet bang zijn. Je moet mensen durven aanspreken en hulp vragen. Ik kwam naar hier om een beter leven te vinden. Ik kijk niet om naar mensen die mij hierin willen ontmoedigen. Als iemand mij niet wil ontvangen, ga ik naar een andere persoon. Ik geef niet op”, zegt Jenneh vastberaden.

Ervaar je zelf ook moeilijkheden als gevolg van de coronacrisis? Aarzel dan niet om contact op te nemen met het Welzijnshuis/OCMW bij jou in de buurt! Voor jongeren en studenten (18 – 25 jaar) zijn er extra middelen. Zij kunnen nog tot 31 december 2021 covid-steun aanvragen.

Een pluim voor 'Zorgen voor mama'

Samo Magazine reikt twee maal per jaar een pluim uit aan een opmerkelijk initiatief, een straffe organisatie of een kleine held. Dit keer gaat onze pluim naar zes heldinnen. Daniëlle, Ellen, Karina, Marleen, Martine en Stefanie zijn de straffe mama's die de kracht en moed vonden om hun verhaal te vertellen in het één-programma 'Zorgen voor mama', en die daarmee aan Vlaanderen lieten zien waar armoede écht over gaat.

DE PLUIM PRIJKT IN FRITUUR VON TRAPP

Op 7 september overhandigden we de pluim aan de vertegenwoordigers van de zes, Daniëlle en Marleen, tijdens de opening van Daniëlle's frituur 'Von Trapp' in Zele. De pluim prijkt er nu op de toog. "Ik deed mee met het programma omdat ik het belangrijk vind dat ons verhaal verteld wordt, aan hoe meer mensen hoe liever", zegt Marleen.

ZES VERHALEN VAN VEERKRACHT

Opbouwwerker Tineke Decroos: "Misvattingen over armoede staan een effectieve armoedebestrijding in de weg. Net daarom is het zo

belangrijk om de echte verhalen te kennen en te vertellen die achter situaties van armoede schuil gaan. Door dat te doen in 'Zorgen voor mama' hebben de dames hun nek uitgestoken en heel veel mensen een prachtige dienst bewezen. Wat je ziet is een portret van zes straffe vrouwen en zes straffe gezinnen, die soms vallen maar altijd weer opstaan, verder gaan, en zorgen voor elkaar. Die veerkracht is ongetwijfeld inspirerend geweest voor veel kijkers."

WIE VERDIENT VOLGENS JOU EEN PLUIM?

Stuur jouw suggestie met wat uitleg naar info@samo-magazine.be

"Misvattingen over armoede staan een effectieve armoedebestrijding in de weg. Net daarom is het zo belangrijk om de echte verhalen te kennen en te vertellen die achter situaties van armoede schuil gaan."

De week van Jan & Mieke

*Jan en Mieke werken al heel wat jaren als opbouw-
werker. Tot vorig jaar zetten ze samen hun schouders
onder het project 'Tijdelijke Bezetting Sociale Leeg-
stand'. Dit jaar zetten ze hun expertise in voor het
project 'De Zwiermeulen' in Brugge met de focus op
'energie en duurzaamheid'.*

MAANDAG: HET BEGINT MET EEN IDEE

Ons idee voor een miniwasserette in de Molenwijk krijgt vorm. Met het delen van een wasmachine en droogkast slaan we twee vliegen in één klap. Voor mensen zonder wasmachine is dit een oplossing en mensen die het concept van 'materiaal delen' genegen zijn, vinden er een plek.

We starten de week met een kort overleg. Daarna gaan we aan de slag: een raamaffiche ontwerpen, uitnodigingskaartjes maken voor de buurtbewoners, jetoens bestellen voor de wasmachine.

DINSDAG: DE BUURT BETREKKEN

We willen de buurt van bij het begin bij dit verhaal betrekken. Vorige week sloeg Jan zijn tenten op in de Molenwijk om de 'Zwiermeulen', zoals we onze wasserette gedoopt hebben, te promoten.

Vandaag trekken we opnieuw de buurt in. We nodigen de buurtbewoners uit om de wasserette gratis te komen proberen. We maken van de gelegenheid gebruik om te polsen of ze ook geïnteresseerd zouden zijn in het delen van tuinmateriaal. Ja, we denken al aan een volgende stap in ons project.

WOENSDAG: SAMEN STERK!

De Zwiermeulen is een onderdeel van het groter project 'Sint-Pieters deelt het klimaat', een initiatief van Stad Brugge. We briefen hen regelmatig over de stand van zaken en maken afspraken over het verder verloop van het project. We houden ook contact met de buurtwerkingen in Sint-Pieters. Zij kennen de wijk immers op hun duimpje.

Ook de Brugse Huisvestingsmaatschappij is van bij het begin betrokken partij. Zij stellen het huisje ter beschikking. In de namiddag komt een technisch medewerker de aansluiting van de wasmachine en droogkast in orde brengen. Ze zijn heel benieuwd hoe dit project verder loopt en of een mini-wasserette interessant kan zijn binnen een sociale woonwijk.

Vzw Oranje wil ook meestappen in dit verhaal. Ze stellen voor om de tuin te onderhouden en zijn bereid om de wasserette wat aan te kleden.

DONDERDAG : DE ZWIERMEULEN INRICHTEN

De vrijwilligers van vzw Oranje sippelen binnen. Ze komen een muurschildering maken en de boel wat opfrissen. De koffie staat klaar en Jan komt binnen met het schildergerei. De sfeer zit er onmiddellijk in.

In de namiddag verhuizen we met enkele collega's wat meubels en een frigo om het huisje aan te kleden. Nu de coronamaatregelen versoepelen is dit een gelegenheid om elkaar na lange tijd opnieuw in levende lijve te zien en bij te praten.

VRIJDAG : OPBOUWERK = TEAMWORK

Vandaag zitten we sinds lang weer samen met de collega's van het team Energie. Na een informele babbel starten we met een korte bespreking van de lopende projecten. We toetsen een aantal ideeën af bij de collega's. Vijf weten meer dan twee!

Jan vertrekt een beetje vroeger. Hij haalt een nieuwe vrijwilliger op die kandidaat is om de Zwiermeulen af en toe open te houden. Zo blijft de wijk actief betrokken en wordt de Zwiermeulen echt iets voor en door bewoners.

De Zwiermeulen zoekt:

Vrijwilligers die de wasserette op vaste momenten willen openhouden.

Een extra wasmachine en eventueel ook droogkast. Heb je een wasmachine die je niet meer nodig hebt?

Neem dan contact op met Mieke of Jan :

Jan: 0483 26 51 17

Mieke: 0474 91 96 87

Project in de kijker

Opbouwwerkers maken plannen

Samenlevingsopbouw werkt vandaag aan de samenleving van morgen. Projecten die we gisteren uitprobeerden krijgen vandaag een vastere structuur, worden autonoom door de gemeente verdergezet of krijgen zelfs navolging in heel Vlaanderen. We laten enkele opbouwwerkers aan het woord over nieuwe accenten en uitdagende projecten voor de komende 5 jaar.

PAPILLON: 550 TOESTELLEN IN DE STRIJD TEGEN ENERGIEARMOEDE

Stefan Goemaere: "Tijdens huisbezoeken merkte ik dat mensen vaak energieverblindende huishoudtoestellen gebruiken met een hoge energiefactuur tot gevolg. Als een bewindvoerder hun financiën beheerde, eiste die dat mensen eerst hun schuld afbetaalden voordat zij een energiezuinig toestel mochten kopen. Maar de energierekening was soms zo hoog dat dat niet lukte, waardoor mensen in een vicieuze cirkel terecht kwamen. Toen ik daar verder over nadacht kwam het idee: 'Wat als ik een producent zo zot krijg om energiezuinige toestellen te verhuren aan mensen die ze niet kunnen kopen?' En dat is gelukt! Papillon was geboren."

ALS IEDEREEN...

over een energiezuinige vaatwasser zou beschikken, zou er minder water- en energieverbruik zijn.

Stefan: "Ik droom van een structureel betere situatie voor mensen in energiearmoede én van een sociaal rechtvaardige klimaattransitie, zodat ook mensen met een beperkt inkomen mee kunnen stappen in dit verhaal."

Sinds 2018 verhuurt Bosch 130 huishoudtoestellen met een A++ of A+++ label aan 73 gezinnen in de Westhoek. De huurprijs bedraagt ongeveer 7 euro per maand per gezin, servicekosten inbegrepen en voor een periode van tien jaar! De opschaling van het model naar Vlaanderen is volop bezig. Samenlevingsopbouw spreekt OCMW's aan om samen 550 energiezuinige huishoudtoestellen te verhuren aan gezinnen in energiearmoede.

DE WIJKFABRIEK: JOBCREATIE EN LOKALE DIENSTVERLENING

De Wijkfabriek in de Oostendse sociale hoogbouwwijk de Nieuwe Stad creëert goede, haalbare jobs voor mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Die jobs leveren kostenbesparende diensten voor de buurtbewoners.

Fred Boone: "Er zijn te weinig passende jobs voorhanden, waardoor mensen terecht komen in kortdurende trajecten zonder dat ze er voordeel op langere termijn uit halen. Daarom willen wij jobs creëren en begeleiding of opleiding op maat in de nabijheid van

de woonwijk. De komende vijf jaar willen we het project op kleine schaal uitbouwen en minstens één vorm van dienstverlening aanbieden."

Tineke Decroos: "Vertrouwen, veiligheid en geduld staan voorop bij ons engagement ten aanzien van de doelgroep. Dat biedt de beste slaagkansen. Deze mensen hebben vaak een zware rugzak van problemen en beperkingen. Er is tijd nodig om in ons opzet te slagen."

DIGIPUNT HELPT DE DIGITALE KLOOF DICHTEN

In een digipunt kunnen inwoners gratis terecht met al hun digitale vragen. Er zijn computers, er is internet en ondersteuning. Samenlevingsopbouw geeft mee vorm aan de digipunten in Harelbeke en Roeselare.

Alice Vandeputte: "Voor heel wat mensen gaat de digitale trein veel te snel. In al onze projecten zien we de impact van digitalisering op mensen in een kwetsbare positie. Daarom onderzoeken we de mogelijkheden om, op basis van de noden en signalen die we opvangen, laagdrempelige initiatieven op te starten die digitale uitsluiting tegengaan. We doen dit in samen-

werking met lokale partners. Een voorbeeld hiervan zijn onze digipunten in Harelbeke en Roeselare waar inwoners gratis terecht kunnen met hun digitale vragen."

Alice: "Ik droom ervan dat iedereen die dat wil toegang heeft tot internet en over degelijk materiaal beschikt, dat alle websites en andere digitale media voor iedereen toegankelijk en duidelijk zijn, en dat overheden en organisaties naast het digitale toch ook het belang blijven inzien van een fysiek alternatief. En nu ik toch aan het dromen ben; het zou fijn zijn dat iedereen ergens terecht kan met z'n digitale vragen."

ALS IEDEREEN...

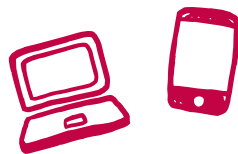
een klein beetje meer inlevingsvermogen zou hebben, zouden we meer solidair zijn met anderen.

Tineke: "Ik droom ervan dat mensen uit de wijk binnen afzienbare tijd met hun activiteiten een eigen inkomen hebben en sociale zekerheidsrechten kunnen opbouwen. En dat beleidsactoren erkennen dat er nieuwe, haalbare jobs nodig zijn voor een groep mensen die momenteel geen kans maakt op de arbeidsmarkt."

ALS IEDEREEN...

er voor iemand is, dan is er voor iedereen iemand.

Wil je meer weten over onze projecten?

Neem dan een kijkje op onze website:

www.samenlevingsopbouwvvl.be

of schrijf je in op onze elektronische nieuwsbrief:

www.samenlevingsopbouwvvl.be/inschrijven

“Het geld voor de klimaattransitie komt niet bij de mensen die er het meest nood aan hebben.”

Vraag & antwoord

Paul Meersman

Paul Meersman was jarenlang programmaverantwoordelijke Wonen en opbouwwerker bij Samenlevingsopbouw West-Vlaanderen. Ook na zijn pensioen zit hij niet stil. Vorig jaar werd hij 'grootouder voor het klimaat'. Echt opa wordt hij pas binnen een paar maanden. Samo Magazine vroeg hem naar zijn ideeën voor een sociaal rechtvaardige klimaattransitie.

WAT DOEN 'GROOTOUDERS VOOR HET KLIMAAT'?

Paul: “We zijn een ongebonden burgerbeweging die ontstaan is op het ogenblik dat jongeren op straat kwamen en elke vrijdag stakten voor het klimaat. Als grootouders hebben we veel tijd en zijn we erg bekommerd om de toekomst van onze kinderen en kleinkinderen. Daarom willen we mee strijden voor een leefbare toekomst van onze wereld en een beperking van de klimaatopwarming. Ondertussen zijn we een beweging die nationaal vrij sterk staat en in steeds meer steden een lokale afdeling heeft.

We willen niet enkel de jongeren ondersteunen, maar vooral ook de hoogdringendheid om de klimaatproblematiek aan te pakken aan zoveel mogelijk mensen duidelijk maken. We willen mee helpen zoeken naar oplossingen en de politiek op federaal, Vlaams en lokaal niveau aansporen om een doordacht klimaatbeleid te voeren.”

WELKE ACTIES ONDERNEMEN JULLIE ZOAL?

Paul: “Onze werkgroep ‘Beleid’ ondersteunt de opmaak van het Klimaatplan van de Stad Brugge. In dat plan staat hoe Brugge de

CO₂-uitstoot tegen 2030 met 40% wil verminderen ten opzichte van 2010 en tot nul wil brengen tegen 2050. In november wordt het klimaatplan voorgesteld op de gemeenteraad. We zien een aantal mooie ideeën in het plan, maar vragen dat de Stad middelen en personeel voorziet om het uit te voeren. We roepen ook op om de bevolking veel nauwer te betrekken bij de opmaak en uitvoering van het plan. Enkel via internet zal niet voldoende zijn.

De stad kan dit niet alleen. Ook andere maatschappelijke actoren zoals ondernemers, kennisinstel-

lingen én het middenveld moeten de noodzakelijke omslag maken. Dat lukt alleen als de stad hen actief betreft en een veel transparanter beleid voert. De middenveldorganisaties moeten zich organiseren in een klimaatcoalitie. Als er van onderuit en vanuit het middenveld voldoende druk komt, zal de stad de urgentie meer aanvoelen. Op 10 oktober komt Youth for the Climate opnieuw op straat met #BacktotheClimate. Wij zullen zoveel mogelijk mensen mobiliseren om hieraan deel te nemen.

Samen met Pieter Boussemaere van de Vives Hogeschool startten we een project gericht naar scholen.”

HOE OVERTUIG JE MENSEN VAN 'GEDRAGSVERANDERING'?

Paul: “Het is gemakkelijk om te zeggen dat mensen hun gedrag moeten veranderen, maar ze moeten goed weten waarom en het brede verhaal kennen. Ik denk dat dit de grote opdracht is. We moeten een positief verhaal brengen. De veranderingen zullen zorgen voor meer levenskwaliteit: ‘t goat ier vele geestiger zien’! Veel mensen zien de veranderingen nu als inleveren en verlies van levenskwaliteit. We moeten een verhaal brengen dat het tegendeel aantoonst. Tijdens de coronacrisis zijn mensen beginnen beseffen dat ‘meer’ niet altijd ‘beter’ is, en dat de ratrace en veel op reis gaan niet altijd gelukkig maakt. Sommigen blijven nog steeds in hun bubbel. Die ervaring geeft kansen om de mensen ervan te overtuigen dat ‘minder’ ook ‘meer’ kan zijn en kwaliteitsvol. Ik snap goed dat mensen afhaken als er teveel met het vingertje gewe-

“Het is gemakkelijk om te zeggen dat mensen hun gedrag moeten veranderen, maar ze moeten goed weten waarom en het brede verhaal kennen. Ik denk dat dit de grote opdracht is.”

zen wordt. Enkel gedragsverandering van mensen volstaat niet. Ook het beleid moet drastisch veranderen. Het moet een én-én verhaal zijn.

Het geld voor de klimaattransitie gaat nu vooral naar kapitaalkrachtige mensen die zich sowieso zonnepanelen, een elektrische auto of warmtepomp kunnen veroorloven. Wie het minder breed heeft en de steun meest nodig heeft, blijft in de kou staan. Als dit alles zich binnen het neoliberale marktverhaal zal blijven afspeelen, blijft dit een verhaal voor de rijken. De klimaattransitie vraagt om een ander soort economie, die sociaal-rechtvaardig is en zich binnen de grenzen van onze planeet afspeelt.”

Paul

EN HOE PAKKEN WE DAT NU AAN?

Paul: “Er moet sowieso een klimaat-taxshift komen. De middelen van de overheid moeten niet gaan naar subsidies voor rijke mensen, maar naar maatregelen die iedereen ten goede komen. Een warmtenet in de binnenstad van Brugge kan daar een voorbeeld van zijn. Ik droom van energiegemeenschappen waarbij de kerken, sporthallen en andere overheidsgebouwen vol liggen met zonnepanelen en groene energie opleveren die gedeeld wordt met iedereen.

“De middelen van de overheid moeten niet gaan naar subsidies voor rijke mensen, maar naar maatregelen die iedereen ten goede komen.”

We hebben hier als Samenlevingsopbouw jaren geleden al voor gepleit. Nu zal er in 2022-2023 eindelijk een wettelijk kader rond zonedelen komen.

Ik geloof heel erg in projectmatig werken van onderuit. En ik zie hier ook een opdracht in voor Samenlevingsopbouw. Met concrete projecten moeten we aantonen hoe

we ervoor kunnen zorgen dat dit een verhaal van iedereen kan zijn. Zelfs de bollebozen zijn er nog niet uit hoe de transitie sociaal-rechtvaardig kan zijn. Wel, dan moeten we dingen uitproberen rond voeding, mobiliteit, wonen, enzovoort.

Wat Samenlevingsopbouw doet rond de private huurmarkt, is een mooi voorbeeld. Daar wonen de mensen die op een wachtlijst staan voor een sociale woning en geen mogelijkheid hebben om hun woning energiezuiniger te maken of de kwaliteit te verbeteren. De overheid moet hier sterk op inzetten. Een renovatiepremie voor private verhuurders zoals in de Stad Menen is een goede stap vooruit.

De eigenaar heeft recht op een premie voor renovatiewerken

op voorwaarde dat de huurprijs maximaal 2% stijgt en de huurder 9 jaar lang in de woning kan blijven. Zo maak je woningen energiezuiniger en klimaatvriendelijker en bewaak je bovendien de betaalbaarheid en woonzekerheid. Ook de sociale huurmarkt biedt mooie kansen. Maak bijvoorbeeld van die duizenden kantoren die leeg staan in Brussel sociale appartementen en blijf thuiswerk stimuleren bij werknemers.

De overheid moet met goede plannen komen en ervoor zorgen dat iedereen betrokken is bij de uitvoering ervan. De buurtwerkers en opbouwwerkers kunnen de mensen ‘meepakken’ in het verhaal. Samen kunnen we een positief verhaal van verandering schrijven!”

Kooktips van Mahadia

Mehsji uit Soedan volgens het recept van Mahadia

In elk nummer doen we een beroep op de kennis en het talent van de deelnemers in onze projecten. Deze keer deelt Mahadia, deelneemster van de Familiesalons in Oostende, haar recept om Mehjsji te maken, een traditioneel Soedanees en vegetarisch gerecht.

Goedaneese Mehjsji

Wat heb je nodig?

- 6 minicourgettes
- 4 miniaubergines
- 4 puntpaprika's
- 3 tomaten
- 2 wortels
- 1 gele ui
- 1 rode paprika
- Verse platte peterselie
- Verse koriander
- Verse dille
- 2 teentjes look
- 1 eetlepel tomatenpuree
- 3 eetlepels maisolie
- 1 bouillonblokje
- Peper, zout, komijnpoeder
- Rijst

Stap 1 De voorbereiding

- Een tomatensaus maken door volgende ingrediënten te pureren met een blender: 1 ui, 2 tomaten, 1/2 rode paprika, 2 teentjes look, 1 eetlepel tomatenpuree, 3 eetlepels maisolie. Regelmatig omroeren terwijl je het laat doorkoken op een laag vuur.
- Een bouillon maken van water, een bouillonblokje, peper en zout, snuifje komijnpoeder.
- De groenten uithollen. De inhoud van de groenten aan de kant zetten.
- Een halve paprika en een halve wortel fijnsnijden.
- Halve bos platte peterselie, koriander en dille fijnsnijden.
- De rijst goed spoelen.

Stap 2 We hebben nu?

Tomatensaus, gewassen rijst, uitgeholde groenten, de inhoud van de uitgeholde groenten, een mengeling van fijngesneden wortel, paprika en kruiden, bouillon.

Stap 3 De bereiding

- De bodem van een pot bedekken met de inhoud van de uitgeholde groenten.
- De rijst mengen met de tomatensaus en de fijngesneden groenten en kruiden. Peper, zout en komijnpoeder toevoegen.
- De uitgeholde groenten vullen met de mengeling en schikken in de pot.
- Alles overgieten met de bouillon en op het vuur zetten.
- Het gerecht is klaar als het vocht is uitgekookt.

SPEEL MEE EN WIN EEN HERBRUIKBARE DRINKFLES

REBUS

-nté

p = m

-fl

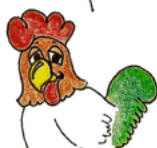
-ee

-fr

-r

-h

+

d = p

+

d = k

Kan jij deze rebus oplossen (3 woorden)? SMS jouw antwoord vóór 1 januari 2022 naar 0484 67 43 44 of bezorg jouw oplossing en naam aan een opbouwwerker en maak kans op een herbruikbare drinkfles! Uit de juiste inzendingen trekken we twee winnaars.

Vanaf
18 november
2021

Samenlevingsopbouw wordt

SAAMO samen
uitsluiting
aanpakken

www.saamo.be/west-vlaanderen